

ПРОЄКТ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ЕНДОКРИННОЇ
ПАТОЛОГІЇ ІМЕНІ В.Я. ДАНИЛЕВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Експериментальна ендокринологія

(назва ОНП)

Третій (освітньо-науковий) рівень

(назва рівня вищої освіти)

Доктор філософії

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика
(шифр та назва галузі знань)

спеціальність Е1 Біологія та біохімія
(код і назва спеціальності)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державної установи
«Інститут проблем ендокринної
патології ім. В.Я. Данилевського
Національної академії медичних
наук України».

“ ___ ” _____ 2025 року,

протокол № _____
Введено в дію з 2025/2026 н.р.,
Наказом від _____ 2025 року
№ _____
Директор
_____ Катерина МІСЮРА

Харків - 2026

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочу групу у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи – гарант освітньої програми		
Попов Сергій Борисович	Завідувач відділу експериментальної фармакології та токсикології ДУ "Інститут проблем ендокринної патології ім В. Я. Данилевського НАМН України	Доктор медичних наук, професор (спеціальність «Клінічна фармація»)
Члени робочої групи		
Тиха Інна Анатоліївна	Заступниця директора з наукової роботи ДУ "Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України"	Кандидат медичних наук, доцент (спеціальність «Акушерство та гінекологія»)
Козаков Олександр Вікторович	Заступник директора з науково-організаційної роботи ДУ "Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України"	Кандидат медичних наук, доцент (спеціальність «Ендокринологія»)
Караченцев Юрій Іванович	Радник при дирекції ДУ "Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України	Академік НАМН України, доктор медичних наук, професор (спеціальність «Ендокринологія»)

Виконання освітньо-наукової програми здійснюється на підставі Договору про спільне виконання освітньо-наукової програми з підготовки докторів філософії між ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського Національної академії медичних наук України» та Харківським національним медичним університетом № 09/01-23-ін від 02 січня 2023 р.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Проценко Олена Сергіївна, доктор медичних наук, професор, професор кафедри загальної та клінічної патології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

2. Тищенко Ірина Юріївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри фармації ПЗВО «Університет медицини та соціальних наук».

Освітньо-наукова програма підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика за спеціальністю Е1 Біологія та біохімія розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-УП, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та «Методичних рекомендацій щодо розробки освітніх програм» (2021 р.).

Освітньо-наукова програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

підготовки доктора філософії в галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика
зі спеціальності Е1 Біологія та біохімія

Складові	Опис освітньої програми
	1 – Загальна інформація
Повна назва закладу вищої освіти	Державна установа «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського Національної академії медичних наук України»
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії в галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика Е1 Біологія та біохімія
Офіційна назва освітньої програми	Експериментальна ендокринологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний Обсяг програми: 43 кредити ЄКТС / 4 роки навчання
Наявність акредитації	Рішення про акредитацію освітньої програми, видане Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 10 від 14/05/2025, Сертифікат 16.05.2024 № 7874
Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти/восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій (НРК України), третій цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA), 8 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519)
Передумови	В аспірантуру на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) Умови вступу визначаються «Правилами прийому до аспірантури при Державній установі «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського Національної академії медичних наук України», затвердженими Вченою радою.
Мова(и) викладання	Українська, англійська (окремі дисципліни).

Термін дії освітньої програми	Не пізніше термінів, визначених акредитацією, з періодичним оновленням.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ipep.com.ua/nauka-osvita/aspirantura
Основні поняття та їх визначення	<p><i>Галузь знань</i> – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)</i> – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Кваліфікація</i> – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Кваліфікаційна робота</i> – це навчально-наукова робота, яка може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.</p> <p><i>Кваліфікаційний рівень</i> – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.</p> <p><i>Компетентність</i> – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»):</p> <p><i>Інтегральна компетентність</i> – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності (пункт третій Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341).</p> <p><i>Загальні компетентності</i> – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного</p>

	<p>розвитку.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i> – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.</p> <p><i>Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи</i> (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма</i> – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Результати навчання</i> – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Спеціалізація</i> – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Спеціальність</i> – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p>
2 – Мета освітньої програми	
<p>Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі біології, шляхом здобуття компетентностей, знань, навичок та вмінь, достатніх для формування системного наукового і культурного світогляду, професійної етики та доброчесності; набуття універсальних навичок дослідника і мовних компетентностей, здатності розв’язувати комплексні проблеми експериментальної ендокринології, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність – Е1 Біологія та біохімія
Опис предметної	Об’єкт вивчення та діяльності: Етика, методологія, методи наукового дослідження, актуальні проблеми

області	<p>експериментальної ендокринології.</p> <p>Цілі навчання: Здобуття знань, навичок та вмінь, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у різні сфери життя.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: Етика і методологія наукового дослідження; сучасні методи наукового дослідження в експериментальній ендокринології та суміжних спеціальностях відповідно до напрямку наукового проекту; поглиблене вивчення спеціальності за напрямком наукового дослідження; розвиток мовних компетенцій та комунікаційних навичок, засвоєння технології презентації результатів наукового дослідження та інших компетенцій.</p> <p>Методи, методики та технології: Освітня підготовка аспірантів ґрунтується на використанні лекцій, практичних занять, семінарів, тренінгів із застосуванням дистанційних технологій навчання.</p> <p>Під час освітньої підготовки аспірант має оволодіти технологією інформаційного пошуку, комунікацій, презентацій результатів дослідження, написання дисертації тощо.</p> <p>Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати): Сучасне обладнання відповідно до наукових методів, оволодіння якими передбачене під час наукового дослідження.</p>
Форми навчання	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії у галузі знань «Природничі науки, математика та статистика» за спеціальністю «Біологія та біохімія»
Кваліфікація в дипломі	Доктор філософії у галузі знань «Природничі науки, математика та статистика» за спеціальністю «Біологія та біохімія»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма, дослідницька
Основний фокус освітньої програми	<p>Наукові дослідження в галузі біології та ендокринології.</p> <p>Освітньо-наукова програма спрямована на формування системного наукового світогляду, розуміння засад академічної культури та етики, спроможності проведення оригінального наукового дослідження.</p> <p>Ключові слова: біологія, ендокринологія, цукровий діабет, підшлункова залоза, щитоподібна залоза, репродуктивна функція, ендокриннообумовлені патології, експериментальна ендокринологія, гормони, ожиріння.</p>
Особливості програми	<p>Науковці готуються для науково-дослідної діяльності, в якості наукових та науково-педагогічних кадрів для вищих навчальних закладів, науково-дослідних установ.</p> <p>Освітньо-наукова програма реалізується у невеликих групах, що дозволяє краще засвоювати навчальний матеріал та дає змогу опанувати широкий спектр освітніх та науково-професійних навичок.</p> <p>Програма включає освітню та наукову складові. Передбачає науково-педагогічну підготовку для формування навичок у сфері дослідницької та педагогічної діяльності. Здобувачі проводять наукові дослідження згідно з</p>

	індивідуальним планом роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Наукова складова підготовки включає фундаментальний та експериментальний дослідницькі компоненти. Аспіранти можуть поєднувати навчання в аспірантурі з практичною діяльністю у науково-дослідних закладах або з науково-педагогічною діяльністю у закладах вищої освіти.
Академічні права випускників	Випускники мають право продовжити навчання на науковому рівні вищої освіти та набувати додаткові кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти. Здобуття наукового ступеня доктора філософії. Після здобуття наукового ступеня доктора філософії може претендувати на здобуття ступеня доктора наук, брати участь у постдокторських програмах. Набуття кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом.
Обсяг програми у кредитах ЄКТС	Програма підготовки докторів філософії розрахована на 4 роки і включає освітню та наукову складові. Наукова складова програми підготовки докторів філософії передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Обсяг освітньої складової програми складає 43 кредити ЄКТС. Програма включає обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни. Обсяг вибіркових курсів складає не менше 25%. Орієнтовні обсяги самостійної роботи становлять не менше 60 %. До обсягу освітньої підготовки можуть зараховуватися кредити, отримані кандидатом при вивченні навчальних курсів відповідного освітнього рівня в інших університетах країни та за кордоном, у тому числі онлайн (за наявності відповідного сертифікату світового зразка).
4 Придатність - випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть обіймати відповідні посади у науково-дослідних установах НАМН України, НАН України, НААН України, вищих навчальних закладах МОН України, МОЗ України та інших установах згідно з Класифікатором професій (ДК 003:2010): Керівники підприємств, установ та організацій (12): керівники підприємств, установ та організацій (1210); керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання (1229.4); керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники (1237); головні фахівці – керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники (1237.1); начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники (1237.2); керівники проектів та програм (1238); Керівники інших функціональних

	підрозділів (1239). Професіонали: викладачі вищих навчальних закладів (2310): докторант, доцент, професор кафедри (2310.1), асистент; інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів (2310.2). Інші професіонали: професіонали в галузі наук про життя та медичних наук (221); наукові співробітники (2211.1, 2212.1).
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук на науковому рівні вищої освіти, участь у постдокторських програмах, підвищення кваліфікації, навчання та стажування у наукових установах та закладах післядипломної освіти України та за кордоном.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання аспірантів здійснюється на основі компетентнісного, системного, аспірантоцентрованого підходів та принципів академічної свободи з можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії. Проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі. Опанування методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною й іноземною мовами. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази установи та партнерів. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником. Отримання навичок науково-педагогічної роботи у вищій школі.
Оцінювання	Система оцінювання знань здобувачів містить вхідний, поточний, модульний, підсумковий контроль знань. Успішність засвоєння дисципліни оцінюється за 100-бальною шкалою, яка складається з поточного контролю та результатів підсумкового контролю. З дисципліни, яка вивчається впродовж декількох семестрів, підсумковий контроль здійснюється кожен семестр, підсумкова оцінка проставляється як середня. Оцінювання наукової складової проходить шляхом щорічної атестації та звітування на засіданні Вченої ради про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану, що включає підготовку окремих частин дисертації, апробацію результатів наукових досліджень у ході проведення науково-комунікативних заходів, публікацію результатів досліджень у фахових наукових виданнях, інших виданнях, що входять до наукометричної бази, визначеної Науково-методичною радою МОН України. Належним чином оформлений рукопис дисертації та її попередній розгляд передують публічному захисту.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні задачі в галузі біології у процесі проведення професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності	<p>ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК2. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК3. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися вперед.</p> <p>ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК6. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК7. Здатність здійснювати безпечну діяльність.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК1. Здатність планувати і здійснювати комплексні оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у біології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у наукових виданнях з біології та суміжних галузей.</p> <p>СК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, розуміти англомовні наукові тексти за напрямом досліджень.</p> <p>СК3. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, у наукових структурах/закладах із застосуванням сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та біологічної наук.</p> <p>СК5. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі біології, оцінювати та забезпечувати якість досліджень, які проводять.</p> <p>СК6. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в біології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти.</p> <p>СК7. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково- педагогічній діяльності.</p> <p>СК8. Здатність сформувати системний науковий світогляд та загальнокультурний кругозір.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>ПРН 01. Демонструвати концептуальні та методологічні знання з біології і на межі предметних галузей.</p> <p>ПРН 02. Застосовувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, для отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН 03. Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми біології державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у наукових виданнях.</p> <p>ПРН 04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати аналізу джерел літератури, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, експерименту) і математичного та/або комп'ютерного</p>	

моделювання.

ПРН 05. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у біології та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН 06. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з біології та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасного інструментарію,

ПРН 07. Аналізувати результати власних досліджень та зіставляти їх із результатами інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН 08. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН 09. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику.

ПРН 10. Розв'язувати важливі теоретичні та практичні проблеми біології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів (складення пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів, реєстрації прав інтелектуальної власності).

ПРН 11. Формулювати загальні принципи та вибирати методи біологічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері біології та у викладацькій практиці.

ПРН 12. Демонструвати знання принципів організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, обирати форми контролю, готувати тексти навчально-методичного контенту для підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 091 Біологія та біохімія.

ПРН 13. Практикувати різні форми підвищення професійної кваліфікації, адаптації до змін у професійній діяльності.

ПРН 14. Формувати системний науковий світогляд, демонструвати загальний культурний кругозір, нести відповідальність за особистий професійний розвиток.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Усі наукові та науково-педагогічні працівники, які залучені для викладання навчальних дисциплін, передбачених освітньою складовою освітньо-наукової програми, є штатними співробітниками Державної установи «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського Національної академії медичних наук України» або Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Викладачі та наукові керівники аспірантів мають наукові ступені і вчені звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності, визначений Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Рівень професіоналізму викладачів ОНП підтверджується їх публікаціями в рецензованих авторитетних виданнях, доповідями на науково-практичних заходах в Україні та за кордоном.

Гарант освітньої програми, члени проєктної групи та професорсько-викладацький склад, який забезпечує

	реалізацію ОНП, відповідають вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі.</p> <p>Наявна необхідна соціально-побутова інфраструктура. Здобувачі, які навчаються в інституті, за необхідності забезпечуються гуртожитком згідно з договором з Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна № 01/2023 про спільне виконання освітньо-наукової програми з підготовки докторів філософії.</p> <p>Для забезпечення навчального процесу та виконання наукових досліджень використовуються науково-дослідні та клінічні підрозділи, а саме: відділ клінічної ендокринології, відділ ендокринної хірургії, відділ патоморфології та генетики ендокринних захворювань, відділ експериментальної ендокринології, відділ експериментальної фармакології і токсикології, відділ клінічної фармакології, фармації та біофармацевтичних досліджень, відділ інфекційного контролю, відділ наукової інформації та патентно-ліцензійної роботи, відділ координації та внутрішнього контролю науково-методичної роботи, ендокринологічні відділення, відділення хірургічної ендокринології та гінекології, відділення анестезіології з ППТ, відділення фізіотерапії та реабілітаційної допомоги, амбулаторний консультативно-діагностичний центр ендокринопатій, клініко-діагностична лабораторія, патологоанатомічна лабораторія, кабінет УЗД та рентгенодіагностики, кабінет функціональної діагностики, лабораторія біохімічних досліджень, лабораторія фармакології, лабораторія токсикології та гігієнічного регламентування лікарських засобів, лабораторія епідеміології ендокринних захворювань і організації спеціалізованої допомоги, віварій.</p> <p>Наукові дослідження за договорами про науково-технічне співробітництво проводяться у відділах та лабораторіях ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН», ДУ «Інститут проблем кріобіології та кріомедицини НАН України», ДУ «Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України», Харківського Національного університету імені В.Н.Каразіна, Національного фармацевтичного університету, Харківського національного медичного університету, ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.Н. Комісаренка НАМН України», ДУ «Інститут невідкладної і відновної хірургії ім. ім В.Т. Зайцева НАМН України, ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І.Ситенка НАМН України», ДЗ «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України», Державного науково-дослідного інституту фізичної культури та спорту, КНПХОП «Обласний центр планування сім'ї та репродукції людини», медичного центру ТОВ «Інстинкт сонця», ТОВ «Медифаст».</p> <p>В наявності в інституті комп'ютерна мережа з безлімітним доступом до мережі Інтернет, Wi-Fi у вільному доступі.</p>
Інформаційне та	Науково-інформаційне супроводження ОНП аспірантури ДУ «Інститут проблем ендокринної патології

<p>навчально-методичне забезпечення</p>	<p>ім. В.Я. Данилевського НАМН України» здійснює відділ наукової інформації та патентно-ліцензійної роботи (ВНІ та ПЛР), структурною одиницею якого є бібліотека інституту.</p> <p>Всі наукові підрозділи, зокрема і ті, де виконуються дисертаційні роботи, оснащено персональними комп'ютерами, підключеними до глобальної мережі Internet та локальної мережі інституту, що дає учасникам ОНП змогу працювати зі світовими науково-технічними та патентними базами даних.</p> <p>Інститут має можливість забезпечувати учасникам ОНП безоплатний відкритий доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, до інформаційних баз ScienceDirect, Bentham Science, EBSCOhost, Research4Life.</p> <p>Всі учасники ОНП можуть отримати доступ до зазначених вище інформаційних баз як в режимі офлайн, так і, за потребою, налаштувати віддалений доступ із використанням доменного імені без зв'язку з IP-адресою установи.</p> <p>Учасники ОНП мають можливість використовувати для своєї роботи фонди бібліотеки інституту, інформаційні ресурси якої формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у медицині, ендокринології. Книжковий фонд, фонд вітчизняної та іноземної періодики бібліотеки становить 5137 примірників.</p> <p>Створена і функціонує власна вебсторінка на сайті інституту за маршрутом: Наука/Освіта – Аспірантура та сторінка Фейсбук.</p> <p>Інститут, як видавець науково-практичного журналу «Проблеми ендокринної патології», надає відкритий доступ до великого обсягу матеріалів, опублікованих на його сторінках. Здобувачі мають можливість друкувати результати власних досліджень в науковому журналі «Проблеми ендокринної патології», що входить до наукометричної бази SCOPUS.</p> <p>Інститутом укладено договори на використання системи «StrikePlagiarism» для перевірок кваліфікаційних та наукових робіт.</p>
<p>9 – Основні компоненти освітньої програми</p>	
<p>Перелік освітніх компонентів</p>	<p><i>Освітня складова:</i></p> <p>1. Навчальні дисципліни, практики – 43 кредитів ECTS, них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Філософія науки – 3 кредити. - Фахова іноземна мова – 6 кредитів. - Викладацька практика – 3 кредити. - Академічна доброчесність, інтелектуальна власність, авторське право – 3 кредити. - Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності – 3 кредити. - Методологія та методи наукового аналізу, управління науковою діяльністю – 3 кредити. - Професійна та наукова етика. Біоетика – 3 кредити. - Ендокринологія – 6 кредитів.

	<ul style="list-style-type: none"> - Спец. курс з ендокринології. Історія науки ендокринології* – 3 кредити - Спец. курс з ендокринології. Спецкурс дослідника * – 3 кредити - Спец. курс з ендокринології. Фізіологія та патофізіологія інсулярного апарату підшлункової залози * – 3 кредити - Спец. курс з ендокринології. Фізіологія та патофізіологія надниркових залоз * – 3 кредити - Спец. курс з ендокринології. Фізіологія та патофізіологія репродуктивних розладів * – 3 кредити - Спец. курс з ендокринології. Фізіологія та патофізіологія щитоподібної залози * – 3 кредити - Спец. курс з ендокринології. Фізіологія та патофізіологія ожиріння * – 3 кредити - Спец. курс з ендокринології. Фізіологія та патофізіологія шишкоподібної залози * – 3 кредити <p>(* - необхідно обрати 1 дисципліну)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Належна практика і основи доказової біології. Експериментальна діабетологія ** – 3 кредити. - Належна практика і основи доказової біології. Нейроендокринологія** – 3 кредити. - Належна практика і основи доказової біології. Дитяча ендокринологія** – 3 кредити. - Належна практика і основи доказової біології. Автоімунні ендокринні захворювання** – 3 кредити. - Належна практика і основи доказової біології. Репродуктивна ендокринологія** – 3 кредити. <p>(** - необхідно обрати 1 дисципліну)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спец курс з суміжних дисциплін. Експериментальна біохімія *** – 3 кредити. - Спец курс з суміжних дисциплін. Регенеративна біологія *** – 3 кредити. - Спец курс з суміжних дисциплін. Анестезія в експериментальній ендокринології *** – 3 кредити. - Спец курс з суміжних дисциплін. Генетика ендокринних хвороб*** – 3 кредити. - Спец курс з суміжних дисциплін. Інструментальні методи дослідження в ендокринології*** – 3 кредити. <p>(*** - необхідно обрати 1 дисципліну)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Належна лабораторна практика (Good Laboratory Practice) і основи доказової біології. Лабораторні методи дослідження в ендокринології**** – 3 кредити. - Належна лабораторна практика (Good Laboratory Practice) і основи доказової біології. Лабораторно-клінічні методи дослідження в ендокринології**** – 3 кредити. - Належна лабораторна практика (Good Laboratory Practice) і основи доказової біології. Фахові семінари, короткострокове стажування у провідних клініках, Work shop**** – 3 кредити. <p>(**** - необхідно обрати 1 дисципліну)</p> <p><i>Наукова складова:</i></p> <p>2. Виконання наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.</p>
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна	Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках договорів із закладами освіти та науковими

мобільність	<p>установами щодо встановлення науково-освітніх відносин для забезпечення високоякісної теоретичної та практичної підготовки фахівців ендокринологів, зміцнення резерву науково-педагогічних і наукових кадрів з ендокринології, зокрема з Харківським національним медичним університетом, Національним фармацевтичним університетом, Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна, ДУ «Інститут проблем кріобіології та кріомедицини НАН України».</p> <p>Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України.</p> <p>Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх кількості.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Забезпечується двосторонніми договорами (угодами) між Державною установою «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського Національної академії медичних наук України» та іноземними закладами країн-партнерів. Найвні договори про співпрацю з Інститутом лабораторних тварин Institute of Laboratory Animal Sciences, Chinese Academy of Medical Sciences (КНР, Пекін) та Harbin Huayue Technology Research and development Co., Ltd. (КНР, Харбін), з in. vent DIAGNOSTICA GMBH (Німеччина, Берлін).</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах або за індивідуальним графіком.</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Перелік компонентів освітньої програми

Код компонента	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ЕКТС	Форма підсумкового контролю
I ОBOB'ЯЗКOBI КОМПОНЕНТИ ОП			
1.1 Цикл загальної підготовки			
OK1	Філософія науки	3	Залік
OK2	Фахова іноземна мова	6	Залік
OK3	Педагогіка вищої освіти	3	Залік
1.2 Цикл професійної підготовки			
OK4	Академічна доброчесність, інтелектуальна власність, авторське право	3	Залік
OK5	Методологія та організація наукового дослідження	3	Залік
OK6	Основи дизайну експерименту	3	Залік
OK7	Ендокринологія	5	Залік
OK8	Педагогічна практика	5	Залік
2 ВИБІРКOBI КОМПОНЕНТИ*			
BK1	Вибіркова дисципліна 1	3	Залік
BK2	Вибіркова дисципліна 2	3	Залік
BK3	Вибіркова дисципліна 3	3	Залік
BK4	Вибіркова дисципліна 4	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		12	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		43	

*Вибіркові компоненти забезпечують формування індивідуальної траєкторії набуття професійних компетентностей здобувачів за темою дослідження шляхом вибору чотирьох навчальних дисциплін (12 кредитів ЕКТС). Обираються здобувачами з Каталогу вибірових освітніх компонент для здобувачів третього освітньо-наукового рівня (вступ 2026 рік).

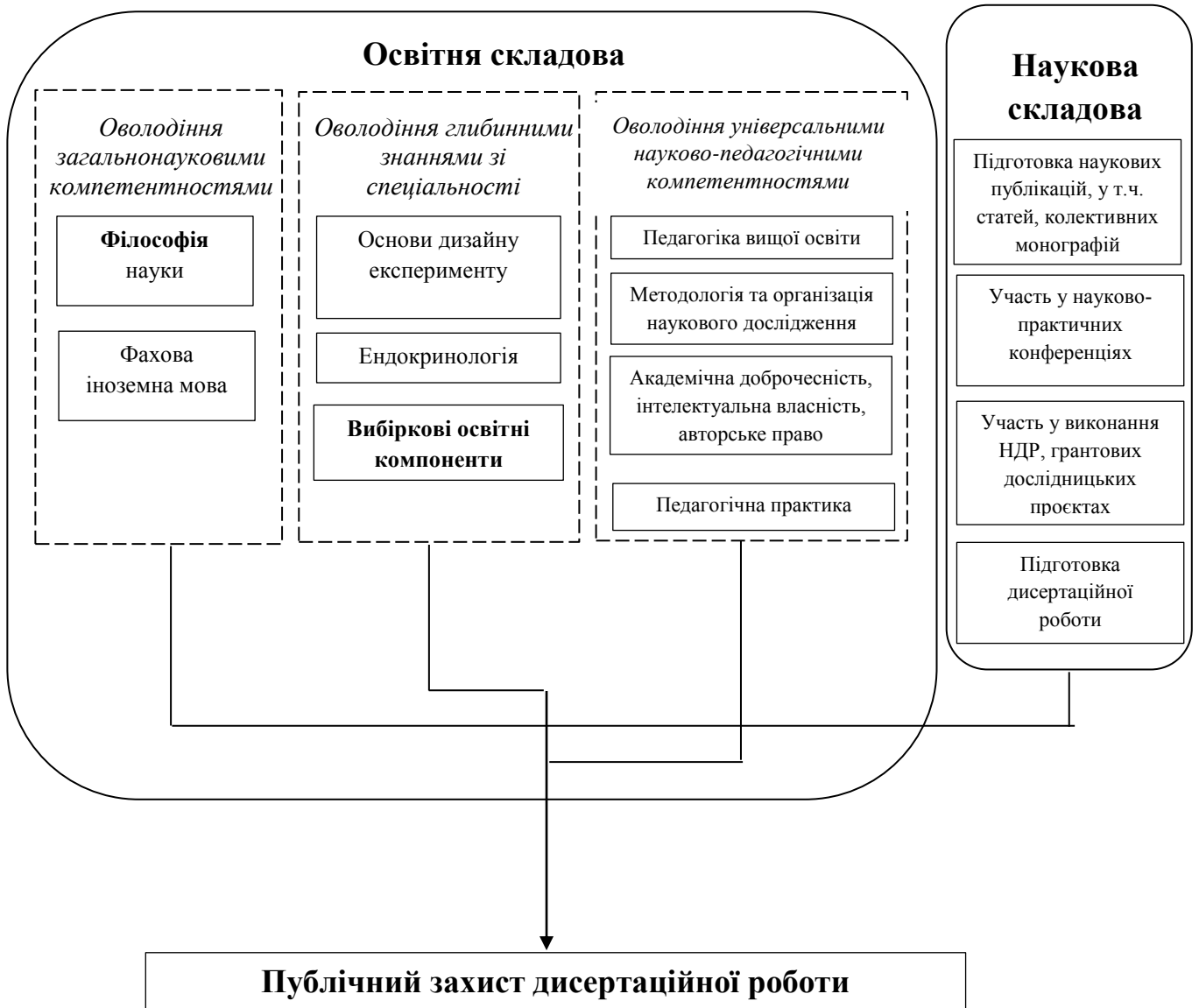
Наукова складова

Науково-дослідницька робота аспірантів є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні та наукові завдання. Вона здійснюється за індивідуальним планом під керівництвом наукового керівника за підтримки та консультування з боку провідних фахівців, долучених до реалізації освітньо-наукової програми.

План наукової роботи аспіранта

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма звітності, форма контролю
1 рік	Теоретична. Експериментальна. Написання I розділу дисертаційної роботи	Апробація результатів дослідження (публікація статті, участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей). Написання I розділу дисертаційної роботи. Звітування про виконання робочого плану 1-го року підготовки.
2 рік	Теоретична. Експериментальна. Написання II розділу дисертаційної роботи	Апробація результатів дослідження (публікація статті, участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей). Звітування про виконання робочого плану 2-го року підготовки.
3 рік	Теоретична. Експериментальна. Написання III розділу дисертаційної роботи	Апробація результатів дослідження (публікація статті, участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей). Звітування про виконання робочого плану 3-го року підготовки.
4 рік	Оформлення наукових досягнень здобувача у вигляді дисертації. Подання документів на попередню експертизу дисертації. Підготовка наукової доповіді для атестації	Звітування про виконання робочого плану 4-го року підготовки. Фаховий семінар (публічна презентація наукових результатів дисертації здобувача ступеня доктора філософії). Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Захист дисертаційної роботи.

3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

4. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧА ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії</p>	<p>Атестація з освітньої складової програми здійснюється за ЄКТС із врахуванням сумарної кількості кредитів та рівнем засвоєння кожного навчального курсу.</p> <p>Атестація з наукової складової програми здійснюється науковим керівником, аспіранти двічі на рік звітують про виконання освітньо-наукової програми на засіданні вченої ради.</p> <p>Публічна презентація наукових результатів дисертації здійснюється на засіданні структурного підрозділу.</p> <p>Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації проводиться на засіданні разової спеціалізованої ради.</p> <p>Аспірант допускається до захисту дисертації тільки після засвоєння освітньої програми, успішного виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, публічної презентації наукових результатів дисертації та її обговорення, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.</p> <p>Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.</p>
<p>Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи</p>	<ul style="list-style-type: none"> - підготовка аспіранта здійснюється згідно з індивідуальним навчальним планом, який узгоджується з науковим керівником та затверджується вченою радою; - індивідуальний навчальний план аспіранта є окремим документом, який розробляється на основі освітньо-наукової програми та використовується для оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки і успішності виконання запланованої наукової роботи; - індивідуальний план наукової роботи є окремим документом, який затверджується вченою радою інституту; - індивідуальний план наукової роботи завершується захистом дисертації; - дисертація – це творча самостійна науково-дослідна робота, яка виконується аспірантом під керівництвом наукового керівника; - дисертація має бути результатом закінченої творчої розробки і свідчити про те, що автор володіє сучасними методами досліджень та спроможний самостійно вирішувати професійно-наукові задачі, які мають теоретичне та практичне значення в галузі біології (експериментальної ендокринології); - дисертація викладається українською або англійською мовами, містить чіткі, зрозумілі формулювання положень, отриманих результатів, тощо; - дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. - за всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо аспірант – автор дисертації; - оформлення дисертації має відповідати чинним вимогам. - мінімальний обсяг основного тексту дисертації становить 4,5, максимальний обсяг – 7 авторських аркушів. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки,

	<p>проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт - Times New Roman, розмір шрифту - 14 pt через 1,5 міжрядкового інтервалу.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи</p>	<p>Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p> <p>Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного складу разової ради.</p> <p>Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу.</p> <p>Дисертація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, а також рецензії рецензентів, відгуки опонентів, висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту оприлюднюються на офіційному веб-сайті.</p>

5. ТЕМАТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Фізіологія та патофізіологія ендокринної частини підшлункової залози. Патогенетичні аспекти цукрового діабету 1 та 2 типів. Основні молекулярні механізми розвитку діабетичних мікро- і макросудинних ускладнень та шляхи їх фармакологічної корекції.
2. Ендокринні основи репродуктивної функції.
3. Вплив стресу матерів на розвиток ендокринної патології у нащадків.
4. Доклінічне дослідження ефективності нових лікарських засобів для лікування ендокринообумовлених патологій.
5. Токсикологічні дослідження в ендокринології.
6. Заходи регенеративної медицини для корекції тиреоїдного статусу, автоімунної патології.

5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ІК, загальні/ фахові компетентності	Компоненти ОП							
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8
ІК	+			+	+	+	+	+
ЗК1	+		+	+	+	+	+	+
ЗК2					+	+		
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+		+					+
ЗК5				+	+	+		+
ЗК6	+	+		+	+	+		
ЗК7				+	+	+		
СК1				+	+	+	+	
СК2		+				+	+	
СК3				+	+	+	+	+
СК4			+				+	+
СК5				+	+	+	+	
СК6				+	+	+	+	
СК7	+		+	+	+	+		+
СК8	+			+	+	+		+

7. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Програмні результати навчання	Компоненти ОП							
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8
ПРН1	+			+	+		+	+
ПРН2				+	+	+		+
ПРН3		+		+	+	+	+	+
ПРН4				+	+	+	+	
ПРН5				+	+	+		
ПРН6					+	+	+	
ПРН7				+	+	+	+	
ПРН8				+	+	+	+	
ПРН9	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 10				+	+	+		
ПРН 11	+			+	+	+	+	+
ПРН 12			+				+	+
ПРН 13		+	+		+			+
ПРН 14	+	+	+	+				+

8. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧА ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти вищим навчальним закладом складається з таких процедур і заходів, передбачених Законом України «Про вищу освіту»:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів рівня доктора філософії, науково-педагогічних працівників;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів третього рівня вищої освіти;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів рівня доктора філософії.